

PRIJEDLOG

Na temelju članka IV.4.a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na sjednici Predstavničkog doma održanoj _____ 2008.godine i na sjednici Doma naroda, održanoj _____ 2008.godine, usvojila je

ZAKON

O SPRJEČAVANJU NEREDA NA ŠPORTSKOM TAKMIČENJU

I - OPĆE ODREDBE

Članak 1. **(Predmet Zakona)**

Ovim zakonom se uređuju mjere za sprečavanje nereda, nasilja, protupravnog i nedoličnog ponašanja na športskom natjecanju, mjere za osiguranje zaštite gledatelja, natjecatelja i drugih učesnika športskog natjecanja, njihove imovine i imovine pravnih lica, te stvaranja uvjeta koji sprečavaju, suzbijaju i sankcioniraju nered, nasilje, protupravno i nedolično ponašanje za vrijeme i nakon športskog natjecanja, te stvaranje uvjeta da športsko natjecanje i drugo športsko okupljanje, što više pridonese kvalitetu života građanima, a posebno omladini kao i obveza organizatora športskog natjecanja i ovlaštenja nadležnih organa u provođenju tih mjera.

Članak 2. **(Značenje pojedinih izraza)**

Pojedini izrazi koji se koriste u ovom zakonu imaju slijedeća značenja:

- 1) Športskim natjecanjem smatra se svako pojedinačno natjecanje u okviru sistema športskog natjecanja uspostavljenog na temelju posebnog propisa, u kome se natječu domaći i gostujući športski klub;
- 2) Učesnik športskog natjecanja je svako lice prisutno na športskom natjecanju;
- 3) Športskim klubom u smislu ovoga Zakona smatra se svako udruženje, ustanova ili pravna osoba koja učestvuje u športskom natjecanju;
- 4) Organizator športskog natjecanja je športska organizacija koja se može osnovati kao športsko udruženje, športsko društvo, privredno društvo, ustanova, športski savez, stručno udruženje i drugo pravno ili fizičko lice koje se stalno ili povremeno bavi organizacijom športskog natjecanja, odnosno koje je preuzelo organiziranje određenog športskog natjecanja ili vođenje određenih poslova u organiziranju športskog natjecanja;
- 5) Športskim objektom u smislu ovoga Zakona smatra se, pored športskog objekta utvrđenog prema odredbama posebnog zakona, i drugi zatvoreni ili otvoreni objekat koji služi za obavljanje drugih športskih aktivnosti ili natjecanja, kao i prostor za gledatelje;
- 6) Športski teren je prostor na kome se obavlja športsko natjecanje, aktivnost;

7) Alkoholnim pićem u smislu ovoga Zakona smatra se svako piće koje sadrži alkohol.

Članak 3. (Djelokrug i nadležnosti)

Ovim zakonom se propisuje:

- a) protupravno ponašanje učesnika u natjecanju, prije, za vrijeme i nakon športskog natjecanja
- b) mjera za sprečavanje, nereda, nasilja i drugog protupravnog ponašanja,
- c) obveza i odgovornost športskog saveza, udruženja, ustanove i pravnog lica koje je organizator ili učesnik u športskom natjecanju;
- d) poseban uvjet koji mora ispunjavati športski objekat i obavezu vlasnika ili korisnika športskog objekta;
- e) obveza i odgovornost učesnika športskog natjecanja kao i posebno ograničavanje prisutnosti športskom natjecanju;
- f) obaveza i odgovornost športaša, trenera, suca i drugog lica, koje organizira i vodi športsko natjecanje;
- g) mjera koja se poduzima na športskom natjecanju povećanog rizika;
- h) prekršaj i sankcija za protupravno ponašanje propisano ovim Zakonom;
- i) obveza i ovlaštenje nadležnog policijskog organa i obveza drugog organa.

Članak 4. (Definicije nereda, nasilja, prozupravnog i nedoličnog ponašanja)

Neredom, nasiljem, protupravnim i nedoličnim ponašanjem u smislu ovoga Zakona smatra se:

- (1) posjedovanje ili konzumiranje alkoholnih pića ili opojnih droga, te posjedovanje pirotehničkih sredstava, oružja i drugih predmeta pogodnih za nanošenje povreda ili za stvaranje nereda i nasilja od strane lica koje dolazi na športsko natjecanje, u razdoblju od tri sata prije početka do tri sata nakon završetka športskog natjecanja, a u sredstvima javnog i drugog prijevoza tokom čitavog razdoblja od početka odlaska na športsko natjecanje pa do dolaska u prostor športskog objekta i povratka na početno odredište;
- (2) unošenje u športski objekat alkoholnog pića, opojne droge, pirotehničkog sredstva, oružja i drugog predmeta pogodnog za nanošenje povrede ili za stvaranje nereda i nasilja;
- (3) unošenje i isticanje transparenta, zastave i drugog simbola sa tekstom, slikom, znakom ili drugim obilježjem koji iskazuje ili potiče netrpeljivost, mržnju na osnovu rasne, nacionalne ili vjerske pripadnosti ili neke druge posebnosti, koji su uvrjedljivog sadržaja i mogu rezultirati nasiljem i sukobom na tim osnovama;
- (4) bacanje na športski teren ili u drugi dio športskog objekta predmet koji može da ugrozi život, fizički integritet osobe i imovine;
- (5) pjevanje pjesme ili upućivanjem poruke čijim sadržajem se iskazuje, ili potiče mržnja, nasilje ili vrijeđa vjerska, nacionalna i rasna osjećanja;
- (6) paljenje i bacanje pirotehničkih sredstava;
- (7) paljenje navijačkih rekvizita i drugih predmeta;
- (8) pozivanje i poticanje na:
 - a) fizički napad na učesnika športskog natjecanja,
 - b) fizički obračun između učesnika na športskom natjecanju,

- c) fizički obračun između natjecatelja športskog natjecanja,
 - d) fizički napad na suca, delegata ili službeno lice športskog natjecanja,
 - e) fizički napad na policijskog službenika ili pripadnika agencije koji vrši službenu radnju na športskom natjecanju,
 - f) fizički napad na redara ili službeno lice koje je organizator športskog natjecanja,
 - g) fizički napad na športaša, trenera i drugog učesnika športskog natjecanja.
- (9) nedolično i uvredljivo ponašanje natjecatelja na športskom natjecanju prema drugom učesniku športskog natjecanja, sucu i službenom licu;
- (10) nedozvoljen ulazak u prostor u kojem se natjecatelj priprema za natjecanje, natjecateljsko prostor ili službeni prostor organizatora;
- (11) oštećenje ili uništavanje športskog objekta, prijevoznog sredstva i druge imovine prilikom dolaska, za vrijeme održavanja ili nakon s športskog natjecanja, u razdoblju od tri sata prije početka do tri sata nakon završetka športskog natjecanja;
- (12) izazivanje nereda prilikom dolaska, odnosno odlaska sa športskog objekta ili u športskom objektu, remećenje tjeka športskog natjecanja ili ugrožavanje sigurnosti učesnika športskog natjecanja ili trećeg lica;
- (13) penjanje na zaštitnu i drugu ogradu športskog objekta;
- (14) nedozboljen ulazak u službeni prostor športskog objekta na kome se održava športsko natjecanje;
- (15) nedozvoljen ulazak u dio gledališta športskog objekta koji je namijenjen za gostujućeg učesnika natjecatelja;
- 16) svaki oblik nepoštivanja zakonite naredbe od strane policijskog službenika ili pripadnika agencije za osiguranje osoba i imovine (u daljem tekstu: agencija) izdate u cilju održavanja javnog reda ili uspostavljanja narušenog javnog reda na športskom natjecanju;
- 17) drugi oblik nasilničkog ponašanja i nedoličnog ponašanja kojim se može ugroziti sigurnost učesnika športskog natjecanja.

Članak 5.

(Dužnosti i odgovornosti organizatora športskog natjecanja)

(1) Organizator športskog natjecanja dužan je procijeniti mogućnost izbijanja nereda i nasilja na natjecanjima, poduzeti sve mjere kojima se preduprjeđuje i onemogućava izbijanje nasilja i nedoličnog ponašanja gledatelja, osigurati nesmetano i sigurno održavanje športskog natjecanja.

(2) Kada športska organizacija povjeri organizaciju športskog natjecanja ili vršenje određenih poslova u organizaciji športskog takmičenja drugom pravnom ili fizičkom licu, dužna je da vrši nadzor nad provođenjem mjera utvrđenih ovim zakonom.

(3) Organizator športskog takmičenja dužan je od nadležnog policijskog organa zatražiti saglasnost za održavanje športskog takmičenja najkasnije u roku od 72 sata prije početka športskog takmičenja.

II- MJERE ZA SPREČAVANJE NEREDA, NASILJA I DRUGOG PROTUPRAVNOG PONAŠANJA

Članak 6.

(Preventivne mjere organizatora športskog takmičenja)

U cilju preventivnog djelovanja i smanjenja rizika od izbijanja nasilja i nedoličnog ponašanja učesnika športskog natjecanja, član športske organizacije i športskog kluba dužan je da:

1) potiče organiziranje kluba simpatizera i navijača, vodi računa da njihovo ponašanje za vrijeme natjecanja ne bude u suprotnosti sa Zakonom i drugim pozitivnim propisima dozvoljenog ponašanja;

2) ostvari suradnju sa klubom svojih simpatizera i navijača u izboru redara iz njihovih redova radi pružanja pomoći organizatoru športskog natjecanja u održavanju reda kada to od njih organizator zatraži;

3) pruži odgovarajuću informaciju svojim navijačima (održava prema potrebi sastanak sa predstavnikom navijača, vrši obuku redara iz reda navijača i dr.);

4) koordinira aktivnost sa klubom svojih simpatizera i navijača, prilikom odlaska športskog kluba na športsko natjecanje u goste, a gdje su prisutni i njihovi gostujući simpatizeri i navijači;

5) ostvari suradnju sa članom domaćeg športskog kluba zaduženog za organizaciju, prije održavanja športskog natjecanja, radi dogovora kako športsko natjecanje održati bez nedoličnog ponašanja svih učesnika športskog natjecanja;

6) poduzima i druge mjere i aktivnosti u skladu sa zakonom i drugim propisom donesenim na temelju Zakona i športskim pravilima.

Članak 7.

(Suradnja sa nadležnim organima)

Organizator takmičenja dužan je:

1) da ostvari suradnju sa nadležnim policijskim organom radi provođenja mjera i naloga koji se odnose na održavanje športskog natjecanja;

2) da ostvari suradnju sa službom hitne pomoći i vatrogasnom jedinicom, radi izrade plana evakuacije učesnika natjecanja kada je to potrebno i njihovo obvezno prisustvo za vrijeme športskog natjecanja;

3) da ostvari suradnju sa drugim nadležnim organom kako bi osigurao njegovo prisustvo kada se to ovim zakonom zahtjeva.

III – ŠPORTSKO NATJECANJE

Članak 8.

(Obveza procjene izbijanja nereda i nasilja na športskog natjecanja)

(1) Organizator športskog natjecanja dužan je procijeniti mogućnost izbijanja nereda i nasilja na športskom natjecanju i poduzeti blagovremenu i opravdanu mjeru radi njihovog sprječavanja, koja je propisana ovim Zakonom i drugim zakonom i propisom za njeno provođenje, te propisima međunarodnog i domaćeg športskog saveza i drugog športskog udruženja više razine.

(2) Organizator športskog natjecanja u procjeni opasnosti od nereda i nasilja i ocjeni potrebnih mjera za njihovo sprječavanje i otklanjanje dužan je surađivati s nadležnim policijskim organom i osigurati dovoljan broj lica, uključujući i policijske

službenike, u športskom objektu i njegovoj neposrednoj blizini, radi provođenja mjera sigurnosti športskog natjecanja.

(3) Organizator športskog natjecanja mora odrediti odgovarajuće lice za sigurnost športskog natjecanja, koje će neposredno surađivati sa službenom osobom natjecanja.

Članak 9. (Redarske službe)

(1) Organizator športskog natjecanja, ovisno o vrsti športa i razini športskog natjecanja, vrsti športskog objekta, očekivanom broju gledaoca, te ocjeni od izbijanja nereda i nasilja, mora na športskom natjecanju imati redarsku službu sa dovoljnim brojem redara.

(2) Redarsku službu mogu činiti zaposleni kod organizatora športskog natjecanja na poslovima redara, redar dragovoljac iz reda ostalih zaposlenika organizatora športskog natjecanja, član kluba navijača ili drugo lice koje ispunjava uslov za redara predviđen ovim zakonom.

(3) Organizator športskog natjecanja može za poslove redarske službe koristiti i zaposlene iz agencije za zaštitu ljudi i imovine, na osnovu ugovora o vršenju usluga sa tom agencijom.

(4) Pravilima športskog saveza ili drugog športskog udruženja više razine, propisuje se, u skladu sa članom 8. stavak 1. ovog Zakona i ovisno o kriterijima iz stavka 1, ovog člana, mjerilo za određivanje minimalnog broja redara i zaposlenih u agenciji za pojedino športsko natjecanje, ovisno o razini i procjeni organizatora športskog natjecanja.

Članak 10. (Organiziranje redarske službe)

(1) Redarska služba mora biti organizirana na način koji osigurava da svaki redar zna koja mu je osoba nadređena.

(2) Ako športsko natjecanje osiguranje i policijski službenik, najviše rangirana osoba u hijerarhiji komandovanja biće iz reda policije.

(3) Policijskom službeniku koji obavlja poslove unutar športskog objekta u civilnom odjelu organizator športskog natjecanja dužan je osigurati ulaznicu.

(4) Organizator športskog natjecanja, ovisno o vrsti športskog objekta, mora osigurati prostoriju ili prostor čiji smještaj i oprema omogućuju vizualno praćenje športskog objekta ili njegovog dijela u kojem se odvija športskog natjecanja i efikasno komandovanje redarskom službom.

Članak 11. (Obilježja redarske službe)

Redar mora na odjeći imati vidljivo istaknutu oznaku ili natpis koji označava da je pripadnik redarske službe, pri čemu redar koji je zaposlenik agencije, mora nositi uniformu i iskaznicu te Agencije.

Članak 12. **(Ovlaštenja redarske službe)**

Redar je ovlašten:

1) utvrditi lične podatke lica koje ulazi na športsko natjecanje, pregledati da li lice koje ulazi u športski objekat unosi alkoholno piće, drogu, pirotehničko sredstvo, oružje ili drugi predmet pogodan za nanošenje povreda ili za stvaranje nereda i nasilja, oduzeti pronađenu stvar kod lica, istog zadržati i odmah obavijestiti nadležni policijski organ;

2) pregledati da li lice koje ulazi u športski objekat unosi ili ima transparent, simbol, zastavu i sl. koji sadržava rasističku ili drugu poruku koja može izazvati nemir i nered, oduzeti takav pronađen predmet kod lica, isto zadržati i odmah obavijestiti nadležni policijski organ;

3) zabraniti pristup u športski objekt licu za koje se ocijeni da je pod utjecajem alkohola ili droge, ili koje pokušava unijeti u športski objekt alkohol, pirotehničko sredstvo, oružje, ili drugi predmet pogodan za nanošenje povrede ili za stvaranje nereda i nasilja, ili koje je poznato policijskom organu i redarskoj službi kao izazivač nereda;

4) izvršiti razdvajanje gostujućeg navijača od domaćeg i usmjeriti ga u poseban dio športskog objekta, koji je unaprijed dogovoren između organizatora i ovlaštenog gostujućeg člana športskog kluba;

5) zadržati lice koje se nasilno ponaša ili drugačije remeti red na športskom natjecanju i predati ga nadležnom policijskom organu;

6) udaljiti iz športskog objekta lice koje je pod utjecajem alkoholnog pića ili droge, koji se nasilno ponaša ili drugačije remeti red na športskom natjecanju;

7) onemogućiti licu da pristupi onom dijelu športskog objekta koji mu nije dozvoljen ovim Zakonom i drugim propisima;

8) spriječiti lice u pokušaju ili činu svakog drugog protupravnog ponašanja;

9) zabraniti i spriječiti ulazak u športski objekt, u svim slučajevima propisanim ovim Zakonom i drugim propisima;

10) upotrijebiti fizičku silu u razmjernoj mjeri ako na drugi način ne može odbiti napad usmjeren prema njemu, jednom od učesnika u športskom natjecanju, natjecatelj, drugom licu ili da spriječi uništenje, oštećenje športskog objekta ili njegovog dijela kao i opreme.

Članak 13. **(Angažiranje redarske službe)**

(1) Organizator športskog natjecanja kao redara može zaposliti ili koristiti samo lice koje je fizički i psihički sposobno za obavljanje poslova redara, koje nije osuđivano za prekršaj protiv javnog reda ili za kazneno djelo počinjeno iz koristoljublja ili počinjeno iz nečasnih pobuda ili za koja se progoni po službenoj dužnosti.

(2) Redar koji nije zaposlenik organizatora športskog natjecanja ili zaposlenik agencije, mora proći odgovarajuću obuku.

(3) Kod svakog redara mora se utvrditi stupanj fizičke i psihičke pripremljenosti i podobnosti za obavljanje redarske službe, a što se dokazuje lječničkom potvrdom.

(4) Pravilnik o osposobljavanju lica koje treba da obavlja poslove redara na športskom natjecanju donijet će Ministarstvo sigurnosti (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Članak 14.
(Ponašanje redarske službe)

Redar u ophođenju s učesnikom u natjecanju mora biti krajnje profesionalan i pristojan, spreman na pomoć u svakom trenutku, ne smije biti pod utjecajem alkohola ili opojne droge niti smije iskazivati svoju navijačku pripadnost.

Članak 15.
(Posao redara gostujućeg kluba)

Organizator športskog natjecanja može ugovoriti sa ovlaštenim članom gostujućeg kluba da posao redara u gostima, može obavljati i redar gostujućeg kluba.

Članak 16.
(Preventivne radnje organizatora)

(1) Organizator športskog natjecanja kada procijeni da bi moglo doći do nereda između domaćih i gostujućih učesnika u športskom natjecanju, pozvat će predstavnika domaćeg kluba navijača i predstavnika gostujućeg športskog kluba sa predstavnikom kluba navijača gostujućeg športskog kluba, da zajedno razmotre i donesu mjere koje će poduzeti radi sprječavanja nereda i nasilja prilikom športskog natjecanja.

(2) Spisak imena redara iz reda gostujućih navijača mora se dostaviti organizatoru športskog natjecanja najkasnije 24 sata prije početka športskog natjecanja.

Članak 17.
(Podupiranje i pomoć osnivanja i rada kluba navijača)

Športska organizacija i športski klub će poduprijeti i pomoći osnivanje i rad kluba navijača, omogućiti članu kluba navijača organiziranu kupovinu ili dodjelu ulaznice za športsko natjecanje, organizirati za člana kluba navijača posjetu športskom objektu i upoznavanje s natjecateljem i službenim licem športskog kluba, pružiti mu pomoć u organizovanom odlasku u zemlji i inozemstvu na športsko natjecanje, organizirati odlazak imenovanog redara iz reda navijača gostujućeg športskog kluba do športskog objekta domaćeg športskog kluba, kada je to potrebno.

IV - ŠPORTSKI OBJEKT

Članak 18. (Tehnički uslovi)

(1) Športski objekt, pored uslova propisanih posebnim propisima, mora imati dovoljan broj ulaza, odnosno izlaza, mogućnost postavljanja odgovarajućih ograda ili drugih prepreka radi odvajanja domaćih i gostujućih učesnika natjecanja, uspostavljene sisteme obavještavanja, zaštitu od požara, prostor za pružanje hitne medicinske pomoći, dovoljan broj sanitarnih čvorova lociranih na pojedinim dijelovima športskog objekta.

(2) Organizator natjecanja dužan je za vrijeme održavanja natjecanja osigurati hitnu i vatrogasnu službu.

(3) Ako športski objekt ima parkiralište, prostor za parkiranje autobusa mora biti odvojen od prostora za parkiranje putničkih vozila, a posebno mora biti osiguran odvojeni prostor za parkiranje autobusa i putničkog vozila gostujućeg učesnika športskog natjecanja.

(4) Ako športski objekt nema parkiralište ili je njegovo parkiralište nedovoljno za prihvrat očekivanog broja autobusa i putničkih vozila, o tome će organizator obavijestiti nadležno tijelo jedinice lokalne samouprave na čijem području se nalazi športski objekt, koje je dužno osigurati pogodan prostor za parkiranje autobusa.

Članak 19. (Ulaz i izlaz)

(1) Ulaznim i izlaznim vratima športskog objekta mora rukovati osposobljeno lice.

(2) Ulazna i izlazna vrata u športski objekt i sva vrata prema prostorima gledališta moraju se otvarati prema vani od gledatelja i biti otključana za vrijeme dok su gledatelji u športskom objektu.

(3) Sva vrata moraju imati sprave za zatvaranje, odnosno otvaranje kojima se može brzo i jednostavno rukovati i ne smiju biti zaključana ključem za vrijeme odvijanja športskog natjecanja.

(4) Ulazna i izlazna vrata, posebno vrata koja se koriste u izvanrednim situacijama (rušenje tribina, krova ili drugog čime je natkriven gledateljski prostor, požar, nekontrolirano kretanje mase gledatelja, nestanak svjetla i sl.) prostor za prodaju ulaznica, rampe za usmjeravanje gledatelja, prolazi (tuneli) i stepenice moraju biti odgovarajuće i vidljivo označeni, te se nalaziti pod stalnim nadzorom redara ili policije za vrijeme športskog natjecanja.

(5) U izvanrednim situacijama mora biti obezbjeđena mogućnost puštanja gledaoca na natjecateljski prostor.

Članak 20. (Plan evakuacije)

(1) Športski objekt mora imati Plan evakuacije kojim su određena postupanja u slučaju izvanrednih situacija (rušenje tribina, krova ili drugog čime je natkriven natjecateljski prostor, požar, nekontrolirano kretanje mase gledatelja, nestanak svjetla i sl.).

(2) Plan evakuacije donosi vlasnik ili korisnik športskog objekta nakon konzultacije s vatrogasnom službom i službom hitne pomoći, uz prethodnu pismenu suglasnost nadležnog policijskog organa na prijedlog plana.

(3) Prije početka športskog natjecanja s Planom evakuacije organizator športskog natjecanja dužan je upoznati predstavnike športskih klubova, suce i druge službene osobe na športskom natjecanju.

Članak 21.

(Pregled športskog objekta)

(1) Športski objekt, odnosno onaj njegov dio na kome će se održavati športsko natjecanje i dio za gledatelje mora prije ulaska natjecatelja i gledatelja, biti pretražen radi pronalaženja predmeta koji se ne smiju unositi u športski objekt.

(2) Redari, medicinsko i protupožarno osoblje moraju biti na svojim određenim mjestima prije ulaska gledatelja u športski objekt sve do njihovog izlaska iz športskog objekta.

Članak 22.

(Sistem i način obavještavanja)

(1) Sistem obavještavanja gledatelja mora biti jasan i jači od buke koju mogu stvoriti gledatelji unutar i izvan športskog objekta.

(2) Sistem koji se koristi za obavještavanje gledatelja ne smije se koristiti za političke poruke niti za podršku nekog od natjecateljskih klubova.

(3) Kada u športskom natjecanju učestvuje inozemni športski klub, organizator športskog natjecanja dužan je osigurati da se poruke i upute navijačima inozemnog športskog kluba upućuju na njihovom jeziku.

(4) Organizator međunarodnoga športskog natjecanja dužan je omogućiti predstavniku svakog inozemnog športskog kluba obraćanje navijačima toga kluba.

(5) Organizator je dužan snimiti sva obraćanja navijačima putem sistema obavještavanja gledaoca.

Članak 23.

(Uslovi za prodaju bezalkoholnih pića)

Bezalkoholna pića mogu se prodavati i distribuirati samo ako su u otvorenim plastičnim i drugim posudama kojim se ne može nanijeti tjelesna povreda.

Članak 24.

(Osvjetljenje športskog objekta)

Zatvoreni i otvoreni športski objekti, ako se na njima održavaju športska natjecanja noću, moraju biti opremljeni samostalnim izvorom električne energije dovoljnim da se u slučaju nestanka električne energije iz javnog sustava, osigura stupanj rasvjete dovoljan da se spriječi opasnost za gledatelje.

Članak 25.

(Vrijeme otvaranja športskog objekta)

Športski objekt se, polazeći od vrste i značaja športskog natjecanja i očekivanog broja gledatelja, mora otvoriti dovoljno rano da bi se izbjegle gužve i neredi prilikom ulaska i izlaska gledatelja u športski objekt.

V - GLEDATELJI

Članak 26.

(Protupravno ponašanje gledatelja)

(1) Gledatelj se, za vrijeme dolaska na sportsko natjecanje, tijekom natjecanja i nakon odlaska ne smije protupravno ponašati.

(2) Gledatelju koji se protupravno ponaša zabranit će se i spriječiti dolazak na sportsko natjecanje, udaljit će se iz sportskog objekta i iz okolice sportskog objekta ili mjesta održavanja sportskog natjecanja, te mogu mu se izreći ovim Zakonom i posebnim zakonima propisane prekršajne i kaznene sankcije.

Članak 27.

(zabrana ulaska u sportski objekat)

(1) Policijski službenici su ovlašteni da lice koje se izjasni kao navijač ili nosi navijačke oznake ili za koju pretpostavlja da ide na sportsko natjecanje, koje svojim ponašanjem izaziva osnovanu sumnju da je pod utjecajem alkohola ili opojnih droga ili se drukčije protupravno ponaša, utvrditi identitet, pretražiti ga da li nosi alkohol ili opojnu drogu, pirotehnička sredstva, oružje i druga sredstva pogodna za nanošenje ozljeda ili za stvaranje nereda, nasilja, nosi transparente, zastave, simbole i sl. koji sadrže rasističke ili druge poruke koje mogu izazvati nemire i nered, oduzeti mu takve stvari, udaljiti ga iz sredstava javnog i drugog prometa, i zabraniti mu ulazak u sportski objekt, zadržati ga do isteka vremena od tri sata nakon završetka sportskog natjecanja i prema istom poduzeti i druge mjere propisane ovim Zakonom i posebnim zakonima.

(2) Policijski službenici su ovlašteni u provođenju odredbi stava 1. ovog članka pregledati autobus, voz ili motorno vozilo koje prevozi navijače na sportsko natjecanje.

(3) Ako je lice iz stavka 1. ovog članka vozač ili suvozač u motornom vozilu, policija može isključiti iz saobraćaja motorno vozilo do isteka vremena od tri sata nakon završetka sportskog natjecanja i prema takvom licu poduzeti druge mjere iz stavka 1. ovog članka.

Članak 28.

(Zadržavanje gledatelja)

(1) Policijski službenik, pored ovlaštenja propisanih drugim propisima, ima i ovlaštenja koje prema ovom Zakonu ima i redar.

(2) Policijski službenik može gledatelja koji se protupravno ponaša zadržati u sportskom objektu do tri sata nakon završetka sportskog natjecanja i prema njemu poduzeti i druge mjere propisane ovim Zakonom i posebnim zakonima.

(3) Ukoliko policija ocjeni da je ugrožena bezbjednost određenog broja učesnika sportskog natjecanja, može poduzeti mjeru zadržavanja na sportskom objektu ili poduzeti mjeru premještanja i prije završenog sportskog natjecanja

(4) Prilikom poduzimanja mjera iz stavka 2. ovog članka vodit će se računa da se ne ugrozi sigurnosti drugih gledatelja, natjecatelja i da se omogući odvijanje sportskog natjecanja.

Članak 29.

(Prostor za privođenje i zadržavanje lica)

(1) Policijski službenik će lice iz članka 27 stavak 1. i članka 28. stavak 2. ovoga Zakona privesti i zadržati u prostoru policije ili drugom pogodnom prostoru.

(2) Pogodnim se smatra prostor koji ima sanitarni i vodoopskrbni uređaj i koji osigurava višesatan siguran boravak zadržanog lica.

(3) Prostor u kojem se zadržava lice iz stava 1. ovog članka mora biti pod neprekidnim nadzorom policijskog službenika.

Članak 30.

(Zabrane za održavanje športskog natjecanja)

(1) Ukoliko nadležni policijski organ prije početka održavanja športskog natjecanja procijeni da uslijed protupravnog ponašanja učesnika u športskom objektu ili u mjestu održavanja natjecanja, prijeti opasnost za sigurnost učesniku športskog natjecanja, kao i drugom licu, ako je ugrožen javni red, može zabraniti održavanje športskog natjecanja.

(2) Ukoliko nadležni policijski organ procijeni da uslijed protupravnog ponašanja učesnika u športskom objektu za vrijeme održavanja športskog natjecanja prijeti opasnost za sigurnost učesnika športskog natjecanja većih razmjera, može zatražiti od službene osobe koja je odgovorna za organizaciju športskog natjecanja da isprazni športski objekt ili dio športskog objekta na kojem je došlo do narušavanja javnog reda i sigurnosti učesnika športskog natjecanja, odnosno da privremeno ili trajno prekine športsko natjecanje.

VI - ŠPORTAŠ I DRUGO LICE KOJE UČESTVUJE U ŠPORTSKOM NATJECANJU

Članak 31.

(Dužnosti športista)

(1) Športaš, trener i član upravljačkog tijela športskog kluba dužan je u svom javnom nastupu popularizirati sportske ideje koje isključuju svaki oblik nacionalističkog, rasističkog ili drugog neprimjerenog ponašanja jednog športaša prema suparničkom športskom klubu i njihovim navijačima.

(2) Športski klub, Športski savez i druga Športska udruženja svojim će aktima utvrditi sankcije koje će se poduzimati prema športašu, treneru i članu upravljačkog tijela športskog kluba ako su njihovi javni nastupi ili ponašanje prije, za vrijeme ili nakon održavanja športskog natjecanja mogli izazvati ili su izazvali protupravno ponašanje učesnika u natjecanju.

(3) Aktima iz stavka 2. ovoga članka odredit će se disciplinska mjera za športaša, trenera i člana upravljačkog tijela športskog kluba koji su se za vrijeme športskog natjecanja protupravno ponašali, bez obzira je li prema ovim licima pokrenut postupak za izricanje prekršajnih i kaznenih sankcija.

VII - MJERE KOJE SE PODUZIMAJU NA ŠPORTSKOM NATJECANJU POVEĆANOG RIZIKA

Članak 32.

(Športsko natjecanje povećanog rizika)

Športsko natjecanje povećanog rizika je međunarodno natjecanje, domaće športsko natjecanje od većeg natjecateljskog značaja, športsko natjecanje na kojem se očekuje prisustvo velikog broja učesnika u natjecanju, kao i drugo športsko natjecanje kad sigurnosne okolnosti ukazuju da na njemu može doći do nereda, nasilja ili nedoličnog ponašanja gledatelja.

Članak 33.

(Rizik od izbijanja nasilja)

Kad okolnosti ukazuju na rizik od izbijanja nasilja i nedoličnog ponašanja na sportskom takmičenju, organizator sportskog takmičenja je dužan da:

- 1) o tom bez odlaganja obavijesti nadležni policijski organ, nadležni organ za sportsku organizaciju, takmičara koji učestvuje na sportskom takmičenju;
- 2) odredi odgovornu osobu koja je zadužena da u okviru svojih ovlaštenja rukovodi i poduzima mjere za sprečavanje nasilničkog i nedoličnog ponašanja gledaoca i da surađuje sa nadležnim policijskim organom;
- 3) ostvari suradnju sa nadležnim policijskim organom radi postupanja po nalogu koji se odnosi na osiguranje javnog reda na sportskom takmičenju;
- 4) osigura da objekt blagovremeno i prema važećoj proceduri, bude pretražen radi mogućeg podmetnutog eksploziva ili diverzantsko-terorističkog sredstva;
- 5) objekt bude očišćen od prisustva bilo kakvog predmeta (kontejner sa smećem, otpadni materijal, tvrdi predmet pogodan za nanošenje tjelesne povrede i sl.) i da isti ukloni, najkasnije do početka preventivnog pregleda objekta.

Članak 34.

(Obaveze organizatora prije početka, za vrijeme i po završetku športskog natjecanja povećanog rizika)

Organizator je dužan da prije početka, za vrijeme trajanja i po završetku športskog natjecanja povećanog rizika:

- 1) obezbjedi odvajanje gostujućeg učesnika športskog natjecanja prodajom ulaznica na odvojenim i posebnim prodajnim mjestom;
- 2) obezbjedi da se u prodaju puste samo ulaznice za mjesta za sjedenje, odnosno onoliki broj ulaznica za sjedenje koji, u zavisnosti od kapaciteta športskog objekta ne ugrožava sigurnos učesnika športskog natjecanja;
- 3) ostvariti suradnju sa gostujućim športskim organizatorom, učesnikom športskog natjecanja u pogledu prodaje ulaznica za njegove učesnike takmičenja;
- 4) odredi posebne ulaze, izlaze i dio športskog objekta za gostujućeg učesnika natjecanja, ukoliko se očekuje organizirani dolazak i odlazak;
- 5) obezbjedi preko programa športskog natjecanja, sredstava informiranja i na drugi način poticanje učesnika športskog natjecanja, na korektno i dozvoljeno ponašanje za vrijeme i poslije održavanja športskog natjecanja.

Članak 35.

(Uslovi prodaje ulaznica na športskom natjecanju visokog rizika)

(1) Na športskom natjecanju povećanog rizika organizatoru nije dozvoljeno da jednom fizičkom licu na prodajnom mjestu proda više od pet ulaznica za to natjecanje.

(2) Organizator je dužan da u saradnji sa športskim klubom koji učestvuje na športskom natjecanju povećanog rizika, obezbjedi vođenje evidencije o identitetu lica i distribuciji dodijeljenih ulaznica kako domaćem tako i gostujućem učesniku u športskom natjecanju i da omogući uvid u te evidencije odgovornoj osobi Ministarstva, ako to ona zatraži.

Članak 36.

(Posebna prodajna mjesta)

(1) Na dan održavanja športskog natjecanja povećanog rizika nije dozvoljeno ulaznicu prodavati u športskom objektu na kome se športsko natjecanje održava ili u njegovoj neposrednoj blizini, već samo na posebnom prodajnom mjestu.

(2) Odobrenje za određivanje posebnog prodajnog mjesta iz stavka 1. ovog članka izdaje nadležno Ministarstvo.

Članak 37.

(Objekat za održavanje športskog natjecanja visokog rizika)

Organizator je dužan da obezbjedi da se športsko natjecanje povećanog rizika održi u objektu koji ima:

1) odgovarajuću ogradu ispred objekta za usmjeravanje i razdvajanje gostujućeg od domaćeg učesnika u športskom natjecanju;

2) odgovarajuću ogradu za sprečavanje ulaska učesnika športskog natjecanja, kojem ulazak na športski teren nije dozvoljen;

3) odgovarajuću ogradu za razdvajanje domaćeg od gostujućeg učesnika športskog natjecanja;

4) odgovarajući broj jasno i vidljivo obilježenih ulaza i izlaza prema svim dijelovima športskog natjecanja;

5) odgovarajuća sjedišta koja se ne mogu odvojiti korištenjem sopstvene fizičke snage;

6) odgovarajući prostor za odgovorno lice Ministarstva nadležnog za održavanje javnog reda na športskom natjecanju sa kojeg ima jasan pregled športskog objekta;

7) tehničku opremu za praćenje i snimanje ponašanja učesnika športskog natjecanja u športskom objektu;

8) prostoriju za smještaj i pružanje hitne medicinske pomoći;

9) odgovarajući broj muških i ženskih mokrih čvorova u svim dijelovima športskog objekta,

10) prostor za siguran smještaj prijevoznih sredstava gostujućih ekipa,

11) sistem javnog razglasa, čija je čujnost jača od najjačeg intenziteta buke učesnika športskog natjecanja;

12) odgovarajuće osvjetljenje ukoliko se športsko natjecanje održava u večernjim satima, uz neprekidno napajanje električnom energijom;

13) odgovarajući broj jasno vidljivih panoa ispred svakog ulaza u športski objekt, na kojem je ispisano i slikom prikazano, jasno upozorenje o predmetima, koje je zabranjeno unositi u objekt;

14) dovoljan broj adekvatnih spremnika za odlaganje oduzetih predmeta koji se do završetka športskog natjecanja pohranjuju, a koji su ovim Zakonom zabranjeni da se unose u športski objekt.

Članak 38.

(izvanredna situacija)

(1) Osobito, nadležni policijski rukovoditelj ili rukovoditelj redarske službe može narediti da vrata prema prostoru gledališta budu zaključana.

(2) Športski objekt mora imati plan evakuacije, prema određenoj metodologiji koja je utvrđena općinskom odlukom, kojom se određuje postupanje u slučaju izvanrednih situacija (rušenje tribina, krova ili drugog, čime je natkriven natjecateljski prostor, požar, nestanak električne energije i sl.).

Članak 39.

(Obaveze gostujućih športskih klubova)

Gostujući športski klub koji sudjeluje na športskom natjecanju povećanog rizika obavezan je da:

1) najkasnije tri dana prije organiziranog polaska učesnika športskog natjecanja obavijesti organizatora športskog natjecanja o svim elementima bitnim za prijem kluba i ostalih učesnika športskog natjecanja (dan i vrijeme polaska, procjena broja učesnika koji dolaze, načina prijevoza, mjesto boravka ili okupljanja, imena vođa učesnika športskog natjecanja i sl.);

2) ostvari suradnju sa svojim učesnikom športskog natjecanja i sudjeluje u organizovanom dolasku na športsko natjecanje;

3) osigura raspodjelu karata za svoje učesnike športskog natjecanja koje je dobio od organizatora športskog natjecanja, kako je ovim zakonom propisano;

4) poduzme sve potrebne mjere da klub i gostujući učesnici u športskom natjecanju ne budu uzrok nasilja i nereda u športskom objektu i izvan njega;

VIII - MJERE KOJE PODUZIMA NADLEŽNI ORGAN

Članak 40.

(Potrebne mjere za suzbijanje nasilja i nedoličnog ponašanja učesnika športskog natjecanja)

(1) Nadležno Ministarstvo prilikom održavanja športskog natjecanja povećanog rizika može da naloži poduzimanje svih potrebnih mjera za suzbijanje nasilja i nedoličnog ponašanja učesnika športskog natjecanja, a naročito da:

1) naloži gostujućem učesniku športskog natjecanja kretanje određenim pravcem prilikom dolaska, odnosno odlaska iz športskog objekta;

2) naložiti organizatoru športskog natjecanja da ukloni uočeni nedostatak na športskom objektu ili propust u organizaciji;

3) zabrani ulazak na športsko natjecanje, odnosno udalji iz športskog objekta lice iz čijeg se ponašanja može zaključiti da je sklono nasilničkom, nedozvoljenom i nedoličnom ponašanju;

(2) Nadležno Ministarstvo pred športsko natjecanje povećanog rizika, najmanje 24 sata prije njegova početka, vrši pregled športskog objekta na kome će se športsko natjecanje održati i ostvaruje uvid u organizacione pripreme i od tog trenutka za sigurnost športskog objekta odgovara organizator športskog natjecanja.

Članak 41.

(Alkoholna pića)

Zabranjena je prodaja i konzumiranje alkoholnih pića na prilazima, neposrednoj blizini športskog objekta i u športskom objektu, tri sata prije i tri sata po završetku športskog natjecanja povećanog rizika, kao i za vrijeme njegovog održavanja.

IX PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 42.

(Sankcije za prekršaj)

(1) Sankcija za prekršaj propisan ovim Zakonom je novčana kazna, zaštitna mjera, a za malodobnog prekršitelja i odgojna mjera.

(2) Zahtjev za pokretanje prekršajnog postupak za prekršaj propisan ovim Zakonom pokreće nadležni policijski organ ili organizator športskog natjecanja.

Članak 43.
(Zaštitne mjere)

(1) Sud za prekršaje može počinitelju prekršaja propisanog ovim Zakonom uz novčanu kaznu, pored zaštitne mjere propisati Zakonom o prekršaju BiH („Službeni glasnik BiH“ br.20), i zaštitnu mjeru zabrane prisustvovanja športskom natjecanju u trajanju od 1. do 3 godine.

(2) Zaštitna mjera zabrane prisustvovanja športskom natjecanju može se izreći i bez izricanja kazne.

(3) Za prekršaj propisan ovim Zakonom zaštitna mjera oduzimanja predmeta obavezno se izriče.

Članak 44.
(Angažovanje posebnih organa)

(1) Ako je športsko natjecanje, na osnovu procjena iz članak 8. ovoga Zakona, ocijenjeno s visokom opasnošću od izbijanja nereda i nasilja, organizator mora na tom športskom natjecanju obezbjediti prisustvo nadležnog suca za prekršaj.

(2) Dežurnog suca na zahtjev organizatora određuje predsjednik suda za prekršaj najbližeg mjesta održavanja natjecanja iz stava 1. ovog članka.

(3) Počinitelju kaznenog dijela počinjenog za vrijeme održavanja športskog natjecanja sud može pored kazne i sigurnosne mjere, propisane Kaznenim zakonom izreći i sigurnosnu mjeru zabrane prisustvovanja športskom natjecanju u trajanju koje ne može biti kraće od jedne ni duže od pet godina računajući od pravomoćnosti sudske odluke.

Članak 45.
(Zabrana prisustvovanja športskom natjecanju)

Licu za koje postoji saznanje da se već ranije protupravno ponašalo za vrijeme dolaska, održavanja ili odlaska s nekoga športskog natjecanja Sud za prekršaj na prijedlog nadležnog policijskog organa za mjesto održavanja športskog natjecanja ili za područje na kome se nalazi prebivalište, odnosno boravište takvog lica može izreći zabranu prisustvovanja određenom športskom natjecanju ili zabranu prisustvovanja športskom natjecanju od jedne do tri godine.

Članak 46.
(Maloljetne osobe)

Nadležni policijski organ će o maloljetnoj osobi za koju je ocijenio i utvrdio da se protupravno ponašala u smislu ovoga Zakona obavijestiti njegove roditelje, odnosno staratelja, nadležni centar za socijalnu zaštitu i obrazovnu ustanovu, a o studentu visokoškolsku ustanovu u kojoj studira.

Članak 47.

(Novčane kazne za organizatora športskog natjecanja)

(1) Novčanom kaznom od 2.000,00 do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj organizator športskog natjecanja, koji:

a) ne potiče organiziranje i dobro ponašanje kluba svojih navijača (članak 6. stavak 1. točka 1.)

b) ostvari suradnju sa klubom svoga navijača i iniciranje određivanja redara iz njihovog reda, radi pružanja pomoći organizatoru športskog natjecanja u održavanju reda, (članak 6. stavak 1. alineja 2.).

c) ne vrši odgovarajuće informiranje svoga navijača (sastanak sa navijačem, izdavanje biltena i dr.) (članak 6. stavak 1. alineja 3.).

d) ne koordinira aktivnost sa klubom svoga navijača prilikom odlaska na športsko natjecanje na kojem športski klub učestvuje u natjecanju kao gost, a njihov navijač kao gostujući navijač, (članak 6. stavak 1. alineja 4.).

e) ne ostvari suradnju sa člankom športskog kluba, sudionikom športskog natjecanja, radi sprečavanja nedoličnog ponašanja športaša i drugog člana kluba. (članak 6. stavak 1. alineja 5.).

f) ne ostvari suradnju sa nadležnim policijskim organom na čijem području se održava športsko natjecanje (radi provođenja mjere i naloga koji se odnosi na održavanje natjecanja članak 7. stavak 1.).

g) ne obezbjedi prisustvo odgovarajuće službe medicinske pomoći, vatrogasne jedinice kao i da ostvari suradnju, a po potrebi poduzme mjeru da obezbjedi prisustvo drugog nadležnog organa i organizacije, javne službe, javnog poduzeća (inspeksijske, komunalne službe i dr.) (članak 7. stavak 2.).

h) na športskom natjecanju nema angažiranu odgovarajuću redarsku službu (članak 9.).

i) na poslove redara postavi lice koje nema oznaku ili natpis koji označava da je pripadnik redarske službe (članak 11.).

j) kao redara zapošljava ili koristi lice koje ne smije biti redar (članak 13. stavak 1.).

k) ne obavijesti nadležni policijski organ, drugi nadležni organ, nadležnu športsku organizaciju, kao i športaša koji učestvuje na športskom natjecanju, o mogućem izbijanju nasilja i nedoličnog ponašanja na športskom natjecanju (članak 33 stavak 1.).

l) ne odredi odgovornu osobu koja je zadužena da u okviru svojih ovlaštenja rukovodi i poduzima mjere za sprečavanje nasilničkog i nedoličnog ponašanja gledatelja i da surađuje sa nadležnim policijskim organom (članak 33. stavak 2.).

m) ne ostvari suradnju sa nadležnim policijskim organom radi postupanja po nalogu koji se odnosi na osiguranje javnog reda na športskom natjecanju (članak 33. stavak 3.).

n) ne osigura odvajanje grupa gostujućih navijača prodajom ulaznica na odvojenim i posebnim prodajnim mjestima (članak 34. stavak 1.).

o) ne obezbjedi da se u prodaju pusti samo ulaznica za mjesta za sjedenje, odnosno onoliki broj ulaznica za sjedenje koji, u ovisnosti od kapaciteta športskog objekta ne ugrožava sigurnost učesnika športskog natjecanja (članak 34. stavak 2.).

p) ne ostvari suradnju sa športskom organizacijom koja učestvuje na športskom natjecanju u pogledu prodaje ulaznice za njihovog učesnika natjecanja (članak 34. stavak 3.).

r) ne odredi poseban ulaz-izlaz i dio gledališta, za gostujućeg navijača, ukoliko se očekuje njegov organizirani dolazak ili odlazak u većem broju (članak 34. stavak 4.).

s) ne obezbjedi preko programa športskog natjecanja, sredstava informiranja i na drugi način, poticanje učesnika natjecanja na korektno i dozvoljeno ponašanje za vrijeme i poslije održavanja natjecanja, (članak 34. stavak 5.).

t) ne obezbjedi da objekt u kojem se održava natjecanje povećanog rizika kumulativno ispunjava uvjete predviđene (čl. 19. i 38.) ovog Zakona.

u) ne vodi evidenciju o natjecateljskom klubu (članak 56. alineja 1.).

v) ne vodi evidenciju o broju gledatelja (članak 56. alineja 2.).

z) ne vodi evidenciju o prisustvu navijačkog kluba (članak 56. alineja 3.).

aa) ne vodi evidenciju o vođi navijačkog kluba (članak 56. alineja 4.).

bb) ne vodi evidenciju o licu koje je preuzelo navijačke ulaznice (članak 56. alineja 5.).

cc) ne vodi evidenciju o izrečenoj kazni u vezi športskog natjecanja (članak 56. alineja 6.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka novčanom kaznom od 1.000,00 do 5.000,00 KM kaznit će se odgovorno lice, organizator športskog natjecanja.

Članak 48.

(Novčana kazna za vlasnika ili korisnika športskog objekta)

(1) Novčanom kaznom od 3.000,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj, vlasnik ili korisnik športskog objekta:

a) ako na parkiralištu objekta ne odvoji poseban prostor za parkiranje autobusa (članak 18. stavak 3. i 4.).

b) ako ulaznim i izlaznim vratima športskog objekta ne rukuje osposobljeno lice (članak 19. stavak 1.).

c) ako ulazna i izlazna vrata športskog objekta, prostor za prodaju ulaznice, rampa za usmjeravanje učesnika natjecatelja, prolaz (tunel) i stepenice nisu odgovarajuće vidljivo označeni, te se ne nalaze pod stalnim nadzorom redara ili policajca za vrijeme športskog natjecanja (članak 19. stavak 4.).

d) ako nije prije održavanja športskog natjecanja provedeno pretraživanje športskog objekta u kojem se organizira športsko natjecanje i na kojem se smještaju gledatelji. (članak 21. stavak 1.)

e) ako se održava športsko natjecanje bez uspostavljanja sistema obavještanja gledatelja, ili adekvatnog sistema obavještanja, te se koristi suprotno ovom Zakonu i (članak 22. stavak 1.).

f) ako unutar športskog objekta omogući ili tolerira prodaju i distribuciju alkohola. (članak 23. stavak 1.).

g) ako prodaje i distribuira bezalkoholno piće protivno članku 23. stavak 2. ovog Zakona.

h) ako športsko natjecanje održava noću, a športski objekt nije opremljen samostalnim izvorom električne energije. (članak 24.).

i) ako kod otvaranja športskog objekta zanemari opasnost od nastanka gužve i nereda i ne poduzme mjeru koja može smanjiti ovakvu opasnost. (članak 25.).

(2) Za prekršaj iz stava 1. ovoga člana novčanom kaznom od 3.000,00 do 5.000,00 KM kaznit će se odgovorno lice, organizator športskog natjecanja.

Članak 49.

(Novčane kazne za fizička lica)

Novčanom kaznom od 2 000,00 do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj fizičko lice koje:

a) posjeduje ili konzumira alkoholno piće ili opojnu drogu, ili posjeduje pirotehničko sredstvo, oružje i drugo sredstvo pogodno za nanošenje ozljede ili za stvaranje nereda i nasilja, a dolazi na športsko natjecanje. (članak 4. stavak 1. alineja 1.);

b) pokuša unijeti u športski objekt alkoholno piće, opojnu drogu, pirotehničko sredstvo, oružje i drugo sredstvo pogodno za nanošenje ozljede ili za stvaranje nereda i nasilja. (članak 4. stavak 1. alineja 2.);

c) pokuša unijeti ili unese u športski objekt transparent, zastavu, ili drugi simbol sa tekstom, slikom, znakom ili drugim obilježjem kojim se iskazuje ili potiče netrpeljivost, mržnja na osnovu rasne, nacionalne ili vjerske pripadnosti ili neke druge posebnosti, koje su uvrjedljivog sadržaja i mogu rezultirati nasilje i sukob na tim osnovama. (članak 4. stavak 1. alineja 3.);

d) baca na športski teren ili u gledalište predmet koji može da ugrozi život, fizički integritet osobe i imovine, (članak 4. stavak 1. alineja 4);

e) za vrijeme športskog natjecanja pjeva pjesmu ili na drugi način iskazuje poruku čiji sadržaj potiče mržnju ili nasilje, (članak 4. stavak 1. alineja 5);

6) za vrijeme športskog natjecanja pali i baca pirotehničko sredstvo. (članak 4. stavak 1. alineja 6);

f) za vrijeme športskog natjecanja pali navijački rekvizit i drugi predmet (članak 4. stavak 1. alineja 7);

g) fizički napada, poziva i potiče na tuču ili na napad na gledatelja, redara, službeno lice organizatora natjecanja, natjecatelja i druge učesnike športskog natjecanja, (članak 4. stavak 1. alineja 8.);

h) koje učestvuje u tuči ili napadu na drugog gledatelja, redara, službeno lice, organizatora natjecanja, natjecatelja ili drugog učesnika u športskom natjecanju (članak 4. stavak 1. alineja 9.);

i) koje nedozvoljeno ulazi u prostor u kome se odvija športsko natjecanje (članak 4. stavak 1. alineja 10.);

j) koje oštećuje ili uništava dijelove športskog objekta, prijevozno sredstvo i drugu imovinu prilikom dolaska, za vrijeme održavanja ili nakon športskog natjecanja, u razdoblju od tri sata prije početka do tri sata nakon završetka natjecanja (članak 4. stavak 1. alineja 11.);

k) koje izaziva nered prilikom dolaska, odnosno odlaska sa športskog objekta ili u športskom objektu, remeti tok športskog natjecanja ili ugrožava sigurnost učesnika športskog natjecanja ili trećeg lica. (članak 4. stavak 1. alineja 13.);

l) koje neovlašteno ulazi u službene prostorije športskog objekta na kome se održava športsko natjecanje. (članak 4. stavak 1. alineja 14.);

m) koje neovlašteno ulazi u dio športskog objekta koji je namijenjen gostujućem učesniku športskog natjecanja (članak 4. stavak 1. alineja 15.);

n) koje ne postupi po zakonitoj naredbi izdanoj od strane policijskog službenika ili pripadnika agencije za osiguranje osoba i imovine u cilju uspostavljanja narušenog javnog reda na športskom natjecanju. (članak 4.stavak 1. alineja16.).

Članak 50.

(Novčane kazne za prodaju i konzumiranje alkoholnih pića)

Novčanom kaznom od 3.000,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj, vlasnik ili korisnik objekta koji omogući ili dozvoli prodaju i konzumiranje alkoholnog pića na prilazima, neposrednoj blizini i u športskom objektu, tri sata prije i tri sata po završetku, kao i za vrijeme održavanja športskog natjecanja (članak 41).

X - ZAŠTITNE MJERE

Članak 51.

(zaštitne mjere)

(1) Za prekršaj utvrđen ovim zakonom može se izreći:

a) zaštitna mjera oduzimanja predmeta koji je upotrijebljen ili je postojala namjera da se istim izvrši prekršaj, ili kojim je nastalo izvršenje prekršaja.

b) zaštitna mjera udaljenje stranca sa teritorija Bosne i Hercegovine u trajanju od šest mjeseci do tri godine.

(2) Zaštitne mjere iz točaka a) i b) ovog članka mogu se izreći i ako kazna za prekršaj nije izrečena.

XI – PRIVREMENO ODUZIMANJE PREDMETA

Članak 52.

(oduzimanje predmeta)

(1) Policijski službenik u vršenju službenog posla i zadatka dužan je:

1) kad sazna za krivično djelo ili prekršaj, propisan ovim zakonom, privremeno oduzeti predmet od lica koje je upotrijebilo ili je imalo namjeru da isti upotrijebi za izvršenje prekršaja.

2) oduzeti predmet od lica, koji može poslužiti kao dokaz u prekršajnom postupku, izvršenjem prekršaja.

XII - NADZOR

Članak 53. (Nadzorni organi)

Nadzor nad provođenjem ovog zakona provodi Ministarstvo i entitetska ministarstva unutrašnjih poslova, Policija Distrikta Brčko i Ministarstvo civilnih poslova BiH svako u okviru svoje nadležnosti.

XIII - TROŠKOVI

Članak 54. (Troškovi organizatora)

Organizator športskog natjecanja snosi troškove koji se odnose na poduzete mjere, radi sprečavanja nasilja i protupravnog ponašanja na športskom natjecanju, predviđenim ovim zakonom.

XIV - PRIHODI

Članak 55. (Prihodi od sankcija)

Prihod od sankcija izrečenih na ime prekršaja predstavlja prihod budžeta lokalne samoupravne jedinice na čijem se području športsko natjecanje održava i može se upotrijebiti za poduzimanje preventivnih mjera na suzbijanju nedozvoljenog ponašanja na športskim natjecanjima.

XV - SLUŽBENA EVIDENCIJA

Članak 56. (Vođenje evidencija)

(1) U skladu s ovim zakonom, organizator športskog natjecanja vodi evidenciju o:

- natjecateljskom klubu;
- broju učesnika u natjecanju;
- broju prisutni navijački klubova;
- vođama navijačkih klubova;
- licima koja su preuzela navijačke ulaznice;
- izrečenim kaznama učesnicima natjecanja.

(2) Navedena evidencija se dostavlja Ministarstvu i Športskom savezu Bosne i Hercegovine.

Članak 57.

(Centralna baza podataka)

Radi evidentiranja i praćenja boravka i kretanja lica protiv kojeg je izrečena mjera predviđena ovim zakonom uspostavlja se centralna baza podataka u Ministarstvu.

Članak 58.

(Vođenje, korištenje i pristup evidencijama i centralnoj bazi podataka)

Ministarstvo će podzakonskim aktom detaljnije utvrditi pravila o vođenju, korištenju i pristupu evidencijama i centralnoj bazi podataka iz članka 57. ovog zakona.

XVI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 59.

(Usklađivanje općih akata sa odedbama ovog Zakona)

(1) Športski savez i drugo športsko udruženje, svoj će statut i druge opće akte uskladiti s odredbama ovog Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu.

(2) Športski klub svoj će statut i druge akte uskladiti sa odredbom ovog Zakona u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu.

(3) Športski savez i drugo udruženje više razine ovlašteni za propisivanje sistema natjecanja donijet će pravilo iz članka 9. ovog zakona.

(4) Vlasnik i korisnik športskog objekta opremit će športski objekt u skladu s uvjetima propisanim ovim Zakonom u roku od šest mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu.

(5) Športski savez i drugi nadležni organ u skladu sa svojim ovlaštenjem zabranit će održavanje športskog natjecanja na športskom objektu koji ne ispunjava uslove propisane ovim Zakonom.

Članak 60.

(Donošenje pravilnika)

(1) Ministar civilnih poslova uz saglasnost Ministarstva, entitetskih ministarstava unutrašnjih poslova i Policije Brčko Distrikta u roku od šest mjeseci od

dana stupanja na snagu ovog Zakona donijet će Pravilnik kojim će propisati posebne uslove koje mora ispunjavati športski objekt prema odredbama ovoga Zakona.

(2) Ministar sigurnosti u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona donijet će Pravilnik o osposobljavanju lica koja trebaju da obavljaju poslove redara na športskom natjecanju.

Članak 61.

(Komisija za praćenje i provođenje odredbi ovog Zakona)

Ministarstvo sigurnosti na prijedlog Športskog saveza Bosne i Hercegovine, imenovat će komisiju za praćenje i provođenje odredbi ovog zakona.

Članak 62.

(Stupanje na snagu)

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Službenom glasniku Bosne i Hercegovine“.

PS BIH broj _____ /08
_____ . godine

**Predsjedatelj
Predstavničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH**

**Predsjedatelj
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH**

O B R A Z L O Ź E N J E

ZAKONA O SPRJEČAVANJU NEREDA NA ŠPORTSKOM NATJECANJU

I. USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog Zakona sadržan je u odredbama članka IV/4.a) Ustava Bosne i Hercegovine, prema kojem Parlamentarna skupština “donosi zakone radi provođenja odluka Predsjedništva Bosne i Hercegovine ili radi obavljanja nadležnosti Parlamentarne skupštine prema ovom Ustavu“.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE OVOG ZAKONA

Razlozi za donošenje ovog zakona proizašli su iz potrebe da se oblast koja obuhvata pitanja koja se odnose na sprječavanje nereda na športskom natjecanju uredi na jedinstven način u Bosni i Hercegovini.

Naime, trenutno je ova oblast u Bosni i Hercegovini regulisana na različite načine tako što je npr. u nekim županjama regulisana kroz donošenje posebnog zakona, a u nekima kroz odredbe Zakona o javnom redu i miru. Republika Srpska ima Zakon o sprečavanju nasilja na športskim priredbama („Službeni glasnik RS“, broj 14/04).

S obzirom da je pomenuta oblast u BiH različito uređena, ovim zakonom se predlaže uspostava policijske saradnje između svih policijskih snaga u BiH, uključujući saradnju na međuentitetskom i međužupaniskom nivou, kao i saradnju sa Policijom Distrikta Brčko BiH, kako bi se uspostavila razmjena informacija i izgradilo međusobno povjerenje, te pomoglo u osposobljavanju i opremanju policije kako bi mogla odgovoriti na javne neredе u skladu sa modernim policijskim standardima i bez političkog ili etničkog utjecaja.

Ministarstvo sigurnosti je prepoznato kao tijelo u BiH a to mišljenje dijele i predstavnici međunarodnih organizacija, odnosno EUPM, koje je u mogućnosti da organizira i nadgleda ovaj proces, naročito kad je u pitanju očuvanje javnog reda i sprečavanje nereda na športskom natjecanju.

Trenutno, u Bosni i Hercegovini nijedan zakon ne obrađuje pitanje sprečavanja nereda na športskim natjecanjima izuzev Zakona o sprečavanju nasilja na športskim priredbama u Republici Srpskoj i nekih županijskih zakona. Zakon o športu u Bosni i Hercegovini u jednom dijelu tretira pojedina pitanja iz ove oblasti, što je

regulisano odredbama članka 56. st. 1. i 2. pomenutog zakona, gdje se propisuje, da je "S ciljem sprečavanja i suzbijanja nasilja i nedoličnog ponašanja gledatelja na športskim priredbama, Bosna i Hercegovina dužna poduzimati potrebne mjere u skladu s Europskom konvencijom o nasilju i nedoličnom ponašanju gledatelja na športskim priredbama, posebno na nogometnim utakmicama, te da će se posebnim zakonom utvrditi način i mjere za sprečavanje i suzbijanje nasilja i nedoličnog ponašanja gledatelja na športskim priredbama".

Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova nema nikakvih nadležnosti nad ovim osjetljivim pitanjem, jer županje su zaduženi za javni red i sigurnost, pa i na športskom natjecanju.

To nije slučaj u Republici Srpskoj, gdje je u nadležnosti policije da vodi računa o javnom redu i sigurnosti lica, pa i na športskom natjecanju (članak 5. Zakona o unutrašnjim poslovima Republike Srpske).

Distrikt Brčko nema zakona o neredima na športskom natjecanju.

Očigledno je da u cilju upravljanja velikim javnim događajima, ne postoji niti jedan propis na državnom nivou, kojim bi se ova oblast detaljnije regulirana, a osobito kada se radi o održavanju značajnog međunarodnog natjecanja koje se održava u Bosni i Hercegovini. Održavanje javnog reda na športskim natjecanjima, treba biti povjereno specijaliziranim i profesionalnim policijskim jedinicama što često nije slučaj. U praksi se često dešava da se privatne zaštitarske agencije angažiraju kao redari prilikom održavanja športskog natjecanja, bez ikakve garancije za efikasno i profesionalno djelovanje.

Također, većim javnim događajima se upravlja kako oni nailaze, umjesto da se ide u susret događaju, a na osnovu prikupljenih informacija koje bi se slijevale u jedan centar, u ovom slučaju u Ministarstvu sigurnosti.

Održavanje javnog reda kako općenito, tako i na športskim natjecanjima nije beznačajno pitanje, nego je jedan od uvjeta za europske integracije. Policijske snage, moraju biti osposobljene i opremljene kako bi mogle zakonito i krajnje profesionalno djelovati u slučajevima pogoršane situacije, posebno u slučaju etničkog i nacionalno konflikta na športskim natjecanjima.

III. USKLAĐENOST ZAKONA S EUROPSKIM ZAKONODAVSTVOM

Predmetni zakon je sadašnjim rješenjima u potpunosti usklađen sa europskim standardima u pogledu predviđenih radnji koje predstavljaju prekršaj, sankcije za iste, te u pogledu nadležnosti za vođenje postupka, kojim je osigurana sudska zaštita u smislu zaštite ljudskih prava predviđenih Europskom konvencijom o ljudskim pravima i Aneksima uz tu konvenciju i Europskom konvencijom o nasilju i nedoličnom ponašanju gledalaca na sportskim priredbama.

IV. OBRAZLOŽENJE FINACIJSKIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE PROPISA I FINACIJSKI EFEKTI ZAKONA

Za provođenje ovog Zakona, njegovih podzakonskih akata nije potrebno obezbjediti dodatna finacijska sredstva u budžetu Institucija Bosne i Hercegovine.

V. KONSULTACIJE VOĐENE U PROCESU IZRADE NACRTA ZAKONA

Nacrt odredbi Zakona o sprječavanju nereda na sportskim takmičenjima rezultat je konsultacija i sastanaka koje je radna grupa održala sa predstavnicima Ministarstva pravde BiH, OHR-a, EUPM-a, te usmene i pismene rasprave na kojoj su mogli dati svoje primjedbe, sugestije i prijedloge sljedeća ministarstva i to: Ministarstvo civilnih poslova, Športski savez BiH, Nogometni savez BiH, Rukometni savez BiH, Olimpijski komitet BiH, Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova i kantonalna ministarstva unutrašnjih poslova, Federalno vijeće za prekršaje, Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srpske, Ministarstvo prosvjete i kulture Republike Srpske, Ministarstvo pravde Republike Srpske, pravna služba OHR-a, pravna služba EUPM-a, Državna agencija za istrage i zaštitu. Sve primjedbe koje su dostavljene razmotrene su, neke od njih prihvaćene i ugrađene u ovaj zakon.

VI. MATERIJALI KORIŠTENI ZA IZRADU OVOG ZAKONA

1. Europska konvencija o nasilju i nedoličnom ponašanju gledalaca na sportskim događajima, a osobito na nogometnim utakmicama,
2. Vodič o zakonskim regulativama koje se odnose na fudbal,
3. Preventivne mjere za sprečavanje huliganstva,
4. Pravilnik o sigurnosti na međunarodnim utakmicama i utakmicama savezne lige Nogometnog saveza Bosne i Hercegovine,
5. Disciplinski pravilnik Nogometnog saveza Bosne i Hercegovine,
6. Pravilnik o licenciranju klubova premijer lige Bosne i Hercegovine,
7. Pravilnik o osposobljavanju osoba koje obavljaju poslove redara i zaštitara na sportskim natjecanjim,
9. Pravilnik o osposobljavanju i usavršavanju kadrova u sportu,
10. Pravilnik o organizaciji natjecanja,
11. Europska strategija nasilja u sportu,
12. Odluka Savjeta Europe (06.12.2001. godine), sa priručnikom koji sadrži preporuke o međunarodnoj policijskoj suradnji i mjerama za prevenciju i tretiranje nasilja i nereda, vezane za fudbalske utakmice za bilo koju članicu EU,
13. FIFA- sigurnosne smjernice,
14. Obvezujuće upustvo o bezbjednosti i sigurnosti, Izdanje 2004. godine UEFA,
15. Zakon iz ove oblasti Srbije i Hrvatske i RS-a.